

1. શહેરીકરણનો અર્થ આપી, શહેરીકરણમાં ઔદ્યોગિકરણની પ્રક્રિયાની ભૂમિકા સમજાવો. 14
અથવા
  1. શહેરીકરણ એટલે શું? શહેરીકરણમાં વસ્તી વિષયક અને આર્થિક પાસાની ભૂમિકા ચર્ચો. 14
  2. શહેરી પદાનુક્રમના પ્રકારો જણાવી શહેરી પદાનુક્રમ નક્કી કરતા માપદંડો ચર્ચો. 14
અથવા
  2. ઉપનગર એટલે શું ? તે જણાવી ઉપનગરના પ્રકારો અને લક્ષણો વિષે લખો. 14
  3. ઉલ્મન અને હેરીસ દ્વારા પ્રતિપાદિત 'બહુ નાભિ સિદ્ધાંત' આકૃતિ સહીત સમજાવો. 14
અથવા
  3. ભારતના શહેરોના સંદર્ભમાં હરિયાણા પદ્ધતિની વિભાવના વિષે ભૌગોલિક અહેવાલ લખો. 14
  4. ક્રીસ્ટલરની કેન્દ્રસ્થિત સિદ્ધાંતનું આકૃતિ સહીત વર્ણન કરો. 14
અથવા
  4. શહેરી ગંદી વસવાટોની સમસ્યાઓ અને લક્ષણો વિષે ટીકાત્મક મુલવણી કરો. 14
  5. નીચે આપેલ બાર પ્રશ્નો પૈકી સાતનો જવાબ ખરા કે ખોટા તે જણાવો. 14
1. વસ્તીનું સ્થળાંતર એ શહેરીકરણના આર્થિક પાસા સાથે સંબંધિત છે.
  2. ઔદ્યોગીકરણ અને શહેરીકરણ એક સિક્કાની બંને બાજુ છે.
  3. બેબીલોન એ નાઇલ ખીણ સંસ્કૃતિનું શહેર છે.
  4. શહેરી કોટી ક્રમ સિદ્ધાંત જી.કે. જિફ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યો.
  5. ભારતના દ્વિતીય શ્રેણીના શહેરની વસ્તી 20,00,000 છે.
  6. કેન્દ્રીયતા એ શહેરના સ્થાન અને સ્થિતિને અસર કરતું પ્રાકૃતિક પરિબળ છે.
  7. ખંડ સિદ્ધાંત એ ઈ. ડબલ્યુ. બર્ગેસ દ્વારા પ્રતિપાદિત કરવામાં આવ્યો હતો.
  8. શહેરી - ગ્રામીણ ઉપાંત સંઘ્યા ક્ષેત્ર તરીકે ઓળખાય છે.
  9. સૌ પ્રથમ ઉપવન નગરની યોજના ઇંગ્લેન્ડમાં થઇ હતી.
  10. ભારતમાં સૌ પ્રથમ માસ્ટર પ્લાન 1915માં અમલમાં આવ્યો.
  11. માસ્ટરપ્લાનમાં જમીન ઉપયોગ સંબંધી પરિવર્તનોને પ્રાથમિકતા આપવામાં આવે છે.
  12. ન્યુયોર્ક શહેર એ પુનઃનિર્માણનું ઉદાહરણ છે.

(P.T.O.)

Candidate's Seat No. _____

MA / MSc Sem. III - Examination Nov- 2024
GEO502: Geography of urban systems

[Time: 02:30 Hours]

[Max. Marks: 70]

1. Give the meaning of urbanization, explain the role of industrialization process in urbanization. 14

OR

1. What is urbanization? Discuss the role of demographic and economic aspect in the urbanization 14

2. State the types of urban hierarchy and discuss the criteria used to determine urban hierarchy 14

OR

2. What is suburb? Write about various types and characters of suburb. 14

3. Explain the 'Multiple- nuclei theory' proposed by Ulman and Harris with proper figure. 14

OR

3. Write geographical account about green belt concept with reference to Indian city. 14

4. Describe the 'Central place theory' proposed by Christaller with proper figure. 14

OR

4. Critically evaluate the characters and problems of urban slums. 14

5. Write seven true and False from following twelve 14

1. Population migration is related to the economic aspect of urbanization.

2. Industrialization and urbanization are two sides of the same coin.

3. Babylon is a city of the Nile Valley Civilization.

4. The Rank size rule' was propounded by G.K. Zipf

5. The second-class city of India has a population of 20,00,000.

6. Centrality is a natural factor affecting the site and situation of a city.

7. The Sector theory' was propounded by E.W. Burges

8. Rural-urban fringe is known as twilight zone.

9. The Garden city concept was first planned in England.

10. The first master plan in India was implemented in 1915.

11. Land use changes has been prioritized in the Master Plan

12. New York City is an example of urban renewal.